

TARTALOMJEGYZÉK

- 2 TÓTH N. KATALIN:
KEDVENC VÁROSOM – ZSELÍZ
- 3 PRÉKOP MÁRIA:
A NAPPÉNY ÍZE
- 4 N. TÓTH ANIKÓ:
BESZÉLGETÉS SZVORÁK ZSUZSÁVAL
AZ ISKOLAI SZÍNJÁTÁS
VARÁZSÁRÓL
- 6 G. GÖDÉNY ANDREA:
SZÍNHÁZ/ÉLMÉNY/OLVASÁS
- 10 KUKLIS KATALIN:
VEKKER MŰHELY: SZÍNHÁZ ÉS
NEVELÉS
- 12 SZABÓ CSILLA:
22., 45., 57., 2...
- 14 KLEMEN TERÉZIA:
LEHÁR 150
- 15 RADICS RUDOLF:
A DIGITÁLIS TÉR KÍNÁLTA
MÓDSZERTANI LEHETŐSÉGEK
- 17 ILYÉS GÁBOR:
A RÁKÓCZI-SZABADSÁGHARC
ÉS A DIGITÁLIS PEDAGÓGIA
- 20 ZOLCZER PÉTER:
A NYELVTANULÁST ELŐSEGÍTŐ
ÁLTALÁNOS KÉSZSÉGEK (11. RÉSZ)
- 21 TÓZSÉR ANETT:
A KÁRPÁT-MEDENCEI MAGYAR
FELSŐOKTATÁSI TÉR KIHÍVÁSAI ÉS
POTENCIÁLJA, DÖNTÉSHOZÓI INTER-
JUKON KERESZTÜL (2. RÉSZ)
- 25 GÁL ATTILA:
A TANESZKÖZÖK RENDSZEREZÉSE
- 28 TAKÁCS FERENC:
CSILLAGÁSZAT GYEREKSZEMMEL
(2. RÉSZ)
- 32 CSICSAY ALAJOS:
VIRÁGOK VETÉLKEDŐJE
- 34 POMICHAL KRISZTIÁN:
KLÍMAVÁLTOZÁS HIDEG FEJVEL
(6. RÉSZ)
- 35 ISKOLAHÍREK
- 37 SZMPSZ

PRÉKOP MÁRIA

A NAPPÉNY ÍZE

Az iskolában valahogyan a naptár is másképp működik. Szeptember elsején kívánunk boldog újesztendőt, tavaszi szünetben sielünk, és áprilisban tartjuk a Gergely-járást.

„Szent Gergő Urunknak, híres tanítónknak neve napján,
Régi szokás szerint, ma megyünk először iskolába,
Hol íratnak szépen, olvastatnak,
s így tanítanak
Emberséget, bölcs, kegyes tudományt
mindenki számára,
Mert nem jó tudatlanul felnőni földi világba.

Ezért készüljétek iskolatársak, mind
jöjjetek már!
Jó mesterünk vagy, kit Isten
megáldjon, ki minket vár.”

Az iskolához fűződik a Gergely-járás szokása. Abban az időben, amikor még nem volt kötelező az iskolába járás, ilyen toborzással igyekeztek népszerűsíteni „Gergely vitézeit” a diákközetet.

Most is sokat teszünk azért, hogy gyerekeket toborozzunk a magyar iskolába.

Szülőként beiratkozáskor nemcsak iskolát választunk gyermekeinknek – magunkról is döntünk. Hogy kik vagyunk. Döntésünk azt jelzi, hogy tisztában vagyunk magunkkal, a körülöttünk lévő világgal. Hogy ismerjük eleinket, értékeinket. Hogy tudjuk, hol a helyünk.

Nem nehéz a döntés. Ahogy a nagymamám mondta, mikor megkérdeztem, miért íratta magyar iskolába gyermekeit: „Mert magyarok vagyunk”. Ilyen egyszerű.

Mikor hatévesen nekem naponta 7 kilométert kellett utaznom a nővéremmel, hogy anyanyelvemen tanulhassak, a szüleimet sokan győzködtek, hogy ne tegyék ezt velünk. Ne írassanak bennünket a messzi magyar iskolába, mikor a faluban most épült fel a gyönyörű új szlovák iskola épülete. Jobb lesz nekünk a helyi szlovák iskola! Szegény kisgyerekek, ennyit utazni! S mennyit kell tanulniuk! Még az úton is olvasnak! Ha tudták volna, hogy a tiszta forrás, a szép szó került a birtokunkba... Hogy nem cseréltük volna senkivel...

Aztán eltelt sok év, és sajnálkozva mondták, az ő gyerekeik már nem beszélnek „szépen” magyarul. Az unokák már nem is értik őket. Nincs, aki az ünnepeken magyarul köszöntse a falu lakóit, aki érthetően tudná felolvasni a szentbeszédet vasárnap a templomban...

A „magyar iskola” nemcsak *iskolaválasztás* kérdése. Több annál. Nyelvet is választunk gyermekeinknek. A szárnyaló gondolat

nyelvét. A fájdalom nyelvét. Az öröm, a remény nyelvét.

Nekem magyarul *süvit* a szél, *ciripel* a tücsök, anyanyelvemen *vakog*, ami *nagyon fáj*.

Az én nyelvem. Gyermekeim nyelve. Eleim nyelve... Sőt. Ha hangosan megszólalok, Mikszáth Kálmán bajsza alól somolyog rám. Méginkább, ha nagymamámmal beszélgetek. Mennyire szeretem nyelvünk gazdagságát, amikor szlovákiai magyar gyermekek színes forgataga boldogít egy fesztiválon, ahol a csallóközi, mátyusföldi, ungvideki, zoboralji gyermekek ízes szavai keverednek vidám összevisszaságban. Legyen hát örökség. Ezt hagyta rám, ezt adom tovább. Egy kicsi csallóközivel keveredve.

Aztán eljött az idő, amikor a saját gyermekeimnek kellett iskolát választani. Akkor is jöttek, győzöttek, hogy válasszuk ezt vagy azt az iskolát, mert a gyermekünk majd akkor jobban érvényesül. Adjuk más nyelvűbe, mert ott biztosan megtanulja a többség nyelvét – vagy adjuk máshová, mert csak nem adjuk „azok közé”?

A jó iskola állítólag az életre nevel: a gyermekem megtanulja kicsiben azt, ami nagyban ott van körülötte, ott van a Szentől Ágcsernyőig minden városban, faluban. Bizony mi az „olyanon” iskoláját választottuk – és nem csatlakoztunk. Mert a gyermekem kiteljesedéséhez „már” csupán jó tanárok és iskolavezetés kellett, valamint a saját lurkóink képessége. Ha igaz és komolyan gondolt, nem elcsépelte közhely a „templomot és iskolát” szent kettőse, akkor az is igaz, hogy ahogy Isten házában, úgy az iskolában is helye van szegénynek, gazdagnak, fekete-fehér-tarkának, más anya-apa-nyelvűnek...

Azt pedig csak kívánni merem és arra biztatom az iskolafenntartót, tanító- és tanárkollégáimat, az iskolatanácsokat, hogy tegyenek róla: az iskoláink legyenek olyan helyek, ahol a magyar népmesék hamubansült-pogácsás legkisebb fiúiból, a leggyengébbnek látszó legkisebb királyfiból (persze a lányokból is!) lehessen hős országmentő, király – vagy egyszerűen csak boldog ember!

Hiszem, hogy az *iskolaválasztás* kérdéssel nem csak „a magyar iskolát” választjuk, de többet annál. Azt a helyet, ahol 2020-ban is minden gyermeknek egyformán édes a nappény íze.

Mert ezek mind mi vagyunk. Mindannyian másképp egyformák. Más ízű a magyar szó a szánkban, de mind ismerős íz. A miénk. Még a miénk.

Tegyük meg, amit lehet... Amíg lehet. Hogy ne keseredjen meg a nappény íze a szánkban.